

**การประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการพัฒนาชุมชน
และสังคมให้เข้มแข็ง ของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ครั้งที่ ๗/๒๕๕๕**

จากการประชุมเมื่อวันอังคารที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๕๕ ณ ห้องประชุม ๖ สำนักงานสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา ถนนแจ้งวัฒนะ กรุงเทพฯ สรุปได้ดังนี้

๑. การบรรยายเรื่อง การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยกรมการปกครอง

ตามมติของคณะกรรมการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการพัฒนาชุมชนและสังคมให้เข้มแข็ง ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๕ ให้มีการเชิญผู้แทนจากหน่วยงานที่ขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาบรรยายให้คณะกรรมการฯ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับฟัง เพื่อเป็นการสร้างเครือข่ายการทำงานร่วมกัน โดยในครั้งนี้ มีหน่วยงานที่มารับบรรยาย ได้แก่ กรมการปกครอง ซึ่งได้ขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทั้งการจัดทำโครงการพัฒนาและการพัฒนาภาคดำเนินงาน

๑.๑ จัดทำโครงการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งที่สำคัญมี ๔ โครงการ คือ

๑.๑.๑ โครงการหมู่บ้านนาร่องการแก้ไขปัญหาหนี้ครอบครัวอย่างยั่งยืน กรมการปกครอง สนับสนุนงบประมาณทั้งสิ้น จำนวน ๑๐ ล้านบาท สำหรับการดำเนินงานมีเป้าหมายในระดับหมู่บ้าน และใช้กลไกคณะกรรมการหมู่บ้านดำเนินงานร่วมกับชาวบ้าน โดยกำหนดให้มีการจัดทำบัญชีครัวเรือนอย่างน้อยร้อยละ ๖๐ ของจำนวนครัวเรือนในแต่ละหมู่บ้านเป้าหมาย จากนั้นนำบัญชีครัวเรือนมาทำการศึกษา วิเคราะห์ปัญหา และหาแนวทางการแก้ไขร่วมกัน เน้นการปรับทัศนคติและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของคนในหมู่บ้านเพื่อนำไปสู่การพึ่งพาตนเองตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป้าหมายการดำเนินงานอำเภอละ ๒ หมู่บ้าน รวมทั้งสิ้น ๑,๗๕๖ หมู่บ้าน เครือข่ายการทำงาน ได้แก่ ธกส. และ กรมการพัฒนาชุมชน ขณะนี้อยู่ระหว่างการรวบรวมผลการดำเนินงาน ซึ่งโครงการหมู่บ้านนาร่องการแก้ไขปัญหาหนี้ครอบครัวอย่างยั่งยืน ของกรมการปกครอง เป็นโครงการที่มีความสอดคล้องกับโครงการบำบัดทุกข์ บำรุงสุข (ABC) ของ สกว. แต่แตกต่างกันที่ขนาดของพื้นที่ โครงการ ABC มีเป้าหมายการดำเนินงานในระดับตำบล

๑.๑.๒ โครงการหมู่บ้านนาร่องการสร้างภูมิคุ้มกันตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นโครงการที่เน้นหมู่บ้านเป็นศูนย์กลางหลักในการแก้ไขปัญหา ส่งเสริมให้คณะกรรมการหมู่บ้านศึกษาปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและนำมาประยุกต์ใช้ โดยมีโครงการเพื่อส่งเสริมการสร้างภูมิคุ้มกัน และพร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงให้ชุมชน ใน ๔ ด้าน คือ ๑) ด้านเศรษฐกิจ เช่น การออมเงิน ๒) ด้านสังคม เช่น ส่งเสริมการรู้จัก สามัคคี รักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ๓) ด้านทรัพยากรสิ่งแวดล้อม เช่น ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และประหยัด ๔) ด้านวัฒนธรรม เช่น การส่งเสริมการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน ทั้งนี้ กรมการปกครองสนับสนุนงบประมาณ สำหรับการดำเนินโครงการที่ได้รับการคัดเลือก จังหวัดละ ๑ หมู่บ้าน จำนวนเงิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท

๑.๑.๓ การร่วมดำเนินโครงการปิดทองหลังพระ ปีงบประมาณ ๒๕๕๕ ดำเนินการสำรวจและคัดเลือกทีมผู้ปฏิบัติงานพัฒนาชนบทตามแนวพระราชดำริ เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในพื้นที่แหล่งน้ำขนาดเล็ก จำนวน ๓๕ แห่ง ครอบคลุม ๒๔ จังหวัด ๓๑ อำเภอ จาก ๑๔๑ แห่ง ทั่วประเทศ มาเข้ารับการฝึกอบรมทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติและเน้นความรู้ ความเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อสามารถกลับไปให้การสนับสนุนส่งเสริมโครงการปิดทองหลังพระได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๑.๔ จัดตั้งศูนย์เรียนรู้ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริระดับอำเภอต้นแบบ ซึ่งได้เริ่มดำเนินการในปี ๒๕๔๓ มีเป้าหมายการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอต้นแบบทั่วประเทศให้ครบทุกอำเภอ จำนวนทั้งสิ้น ๘๗๘ อำเภอ และมีการดำเนินกิจกรรม ๙ กิจกรรมตามรอยพ่อหลวง เช่น ๑ อาสาสมัคร ๑ วิถีพอเพียง โดยมีครัวเรือนต้นแบบสำหรับการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน หรือ ๑ เยาวชน ๑ กิจกรรมตามรอยพ่อ

๑.๒. พัฒนากลไกให้มีความรู้ความเข้าใจในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติ และขยายผลของกรมการปกครอง

๑.๒.๑ จัดตั้งโรงเรียนนักปกครองท้องถิ่น (ร.ร. นปท. จ.) ประจำทุกจังหวัด โดยดำเนินการฝึกอบรม กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน คณะกรรมการผู้ใหญ่หมู่บ้าน ให้เน้นการน้อมนำแนวพระราชดำริไปสู่การปฏิบัติ

๑.๒.๒ สนับสนุนคณะกรรมการหมู่บ้าน ให้มีส่วนสนับสนุนโครงการพระราชดำริ และน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปดำเนินการอย่างน้อย หมู่บ้านละ ๑ กิจกรรม

๑.๒.๓ สนับสนุนคณะกรรมการหมู่บ้าน จัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านเพื่อสะท้อนปัญหา อุปสรรค และเชื่อมโยงไปสู่แผนท้องถิ่น แผนพัฒนาอำเภอและแผนพัฒนาจังหวัด และให้มีการประชุมอย่างน้อยเดือนละครั้ง

๑.๒.๔ สนับสนุนชุดปฏิบัติการประจำตำบล (ทีมตำบล) ให้เป็นพี่เลี้ยงคณะกรรมการหมู่บ้าน ในการทำงาน

๒. ข้อสังเกต

๒.๑ การดำเนินงานขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของกรมการปกครอง เน้นหมู่บ้านเป็นศูนย์กลางการพัฒนา ถือเป็นการพัฒนาที่เริ่มจากฐานรากที่สำคัญ

๒.๒ การดำเนินงานของกรมการปกครอง ในหลายกิจกรรมเน้นรูปแบบ เช่นการจัดตั้งศูนย์จัดตั้งศูนย์เรียนรู้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอต้นแบบทั่วประเทศ หรือ การจัดตั้งโรงเรียนนักปกครองท้องถิ่น (ร.ร. นปท.จ.) ประจำทุกจังหวัด ซึ่งยังไม่สื่อให้เห็นถึงผลอย่างเป็นรูปธรรม และอาจเป็นภาระในด้านงบประมาณของประเทศในระยะต่อไป